

Savonlinnan lyseon lukio
Rehtori Ismo Falck
Kirkkokatu 1
57100 Savonlinna
044 417 4506
ismo.falck@savonlinna.fi

LAUSUNTO

9.6.2020

kirjaamo@minedu.fi

oppivelvollisuus@minedu.fi

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, VN/1985/2020-OKM-1

SAVONLINNAN LYSEON LUKION LAUSUNTO (Lausunnon keskeinen sisältö)

Lausunnossa ilmi tuleva periaatteellinen lähtökohta kaikista nuorista huolehtimisesta on erittäin kannatettava. Nuorten syrjäytymistä tulee ehkäistä ja nuorten koulutustasoa nostaa, ja kaikkien nuorten pitäminen koulutusjärjestelmän piirissä varmasti edesauttaa näitä tavoitteita.

Kuitenkin tälläkin hetkellä myös osa oppivelvollisuuden piirissä olevista nuorista syrjäytyy syystä tai toisesta. Heitä oppivelvollisuuskoulu ei ole voinut auttaa. Tästä syystä, sen sijaan että tehdään raskas ja taloudellisesti vaativa uusi rakenne, pitäisi rajalliset resurssit kohdentaa tarkemmin näihin syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin. Ei koko ikäluokkaan, josta valtaosalla ei ole mitään ongelmaa. Peruskouluun olisi pakollisen koulunkäynnin rinnalle kehitettävä muita tukitoimia.

Oppivelvollisuuden pidentäminen seurannaisvaikutuksineen on rahoituksellisesti raskas operaatio. Hallituksen luonnoksessa olevat rahoituksen osa-alueet vaikuttavat olevan pienemmät, kuin mitä todelliset kustannukset tulisivat olemaan. Esimerkiksi Kuntaliitto on laskenut tarvittavan rahoituksen suuremmaksi. Useimpien kuntien rahatilanne on tällä hetkellä vaikea, ja koronan aiheuttama poikkeustilanne tulee vaikeuttamaan sitä entisestään. Kunnat leikkaavat jo tällä hetkellä koulutuksesta kestävämmän paljon. Vajaarahoitteinen uudistus siis kurjistaisi lähtötilannetta lisää. Tämä ei edistäisi myöskään hallituksen esityksessä haettuja päämääriä.

Kun kunnat hankkivat oppimateriaalit, on todennäköisin seuraus sama kuin nyt peruskoulussa. Peruskoulussa ei ole varaa kattaviin oppimateriaaleihin ja ne hankitaan hinnan, ei laadun perusteella. Nykyisiä digitaalisia oppimateriaaleja ei voi kierrättää vuosikymmentä, kuten kirjoja on kierrätetty.

Uusi lukiolaki edellyttää lukioilta kansainvälistymistä. Rahoitus ei kuitenkaan anna mahdollisuutta kustantaa opiskelijoiden opinto- ja muita ulkomaanmatkoja. Niitä on tehty osin opiskelijoiden omarahoituksella. Jatkossa tämä ei olisi mahdollista, vaan koulutuksen järjestäjän pitäisi kustantaa tämä kansainvälistyminen. Käytännössä muutos tulee vähentämään, lukiolain hengen vastaisesti, kansainvälistä toimintaa. Vain verkon välityksellä tehtävä kotikansainvälisyys olisi käytännössä mahdollista.

Savonlinnan lyseon lukio esittää, että toisen asteen maksuttomuus loppuisi opiskelijan tultua täysi-ikäiseksi 18 vuotiaana. Nyt esityksessä maksuttomuus jatkuisi 20 vuoteen saakka. Tällä hetkellä lukio ei saa valtionosuutta opiskelijasta, joka on opiskellut yli neljä vuotta lukiossa. Kuitenkin tällainen henkilö olisi oikeutettu maksuttomaan opetukseen. Tämä on selvä epäkohta esityksessä.

Edellä mainituista syistä Savonlinnan lyseon lukio suhtautuu kriittisesti oppivelvollisuusiän pidentämiseen. Sillä ei raskaista kustannuksista ja byrokratiasta huolimatta saada aikaan toivottua vaikutusta. Pakko ei ole tehokas kannustin.